

Sarajevo, 13.03.2017. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
06.03.2017.- 10.03.2017.

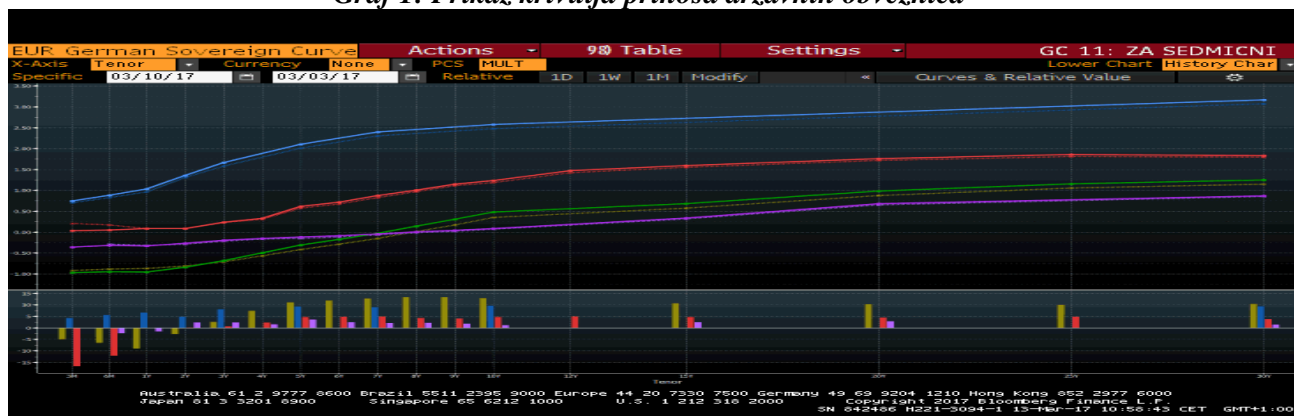
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	3.3.17		- 10.3.17		3.3.17		- 10.3.17		3.3.17		- 10.3.17		3.3.17		- 10.3.17	
2 godine	-0,80	-	-0,83	↘	1,31	-	1,35	↗	0,09	-	0,09	→	-0,28	-	-0,26	↗
5 godina	-0,42	-	-0,31	↗	2,01	-	2,10	↗	0,57	-	0,62	↗	-0,15	-	-0,12	↗
10 godina	0,36	-	0,49	↗	2,48	-	2,57	↗	1,19	-	1,23	↗	0,08	-	0,09	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi			
	3.3.17	-	10.3.17	
3 mjeseca	-0,852	-	-0,906	↘
6 mjeseci	-0,888	-	-0,953	↘
1 godina	-0,840	-	-0,921	↘

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 10.03.2017. godine (pune linije) i 03.03.2017. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

ECB je u skladu s očekivanjima zadržala nepromijenjenu referentnu kamatnu stopu na nivou od 0,0%, te potvrdila ranije najavljeni tempo smanjenja mjesečnih kupovina obveznica sa 80 milijardi EUR na 60 milijardi EUR, počevši od aprila. Na pratećoj konferenciji za štampu je potvrđeno da će se aktualna politika nastaviti primjenjivati, iako su nove ekonomske prognoze uticale na to da „ton“ bude nešto pozitivniji u odnosu na prethodnu sjednicu. Zabilježeni rast stope inflacije na 2% na nivou eurozone, predsjednik Draghi je pripisao efektima rastućih cijena energenata, dok su temeljni pritisci inflacije i dalje blagi, što u suštini ukazuje na to da ECB još uvijek ne vidi održiv rast inflacije i potrebu da u skorije vrijeme počne da raspravlja o povlačenju, odnosno smanjenju aktualnih monetarnih olakšica. Uprkos tome, a imajući u vidu očekivani rast referentne kamatne stope FED-a, prinosi obveznica eurozone su zabilježili rast, prilikom čega je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica povećan za 13 baznih poena na sedmičnom nivou. Takođe, krajem sedmice Bloomberg je objavio vijest da su na prošlosedmičnom sastanku UV ECB-a razmijenjena mišljenja o načinu komunikacije i postepenom povlačenju nekonvencionalnih mjera. Prema stopama na tržištu novca, investitori sada očekuju povećanje kamatnih stopa ECB-a do marta 2018. godine, nedugo nakon što istekne aktuelni program kvantitativnih olakšica, dok neke banke prognoziraju višestruko povećanje kamatnih stopa ECB-a u 2018. godini.

Posljednji objavljeni mjesečni podaci o kupovinama ECB-a putem programa kvantitativnih olakšica su pokazali da je zabilježen nagli pad prosječnog dospjeća njemačkih obveznica, koji sada iznosi 7,88 godina, što je najniže od 30. septembra prošle godine, nakon što je ECB u januaru ublažila pravila kojima su sada dozvoljene kupovine onih obveznica koje nose prinose ispod kamatne stope na depozite banaka (-0,40%). Ova vijest, zajedno s vijestima o rastu deviznih rezervi i intervencijama na deviznom tržištu drugih centralnih banaka, je uticala na pad prinosa sigurnijih obveznica kraćeg roka dospjeća tokom protekle sedmice. Prema objavljenim prognozama, ECB u ovoj godini očekuje rast GDP-a eurozone od 1,8% (ranije 1,7%), u 2018. godini 1,7% (ranije 1,6%), te u 2019. godini 1,6% (nepromijenjeno). Značajan rast u odnosu na ranije prognoze je zabilježen kod stope inflacije, te se za ovu godinu očekuje 1,7%, u odnosu na ranijih 1,3%, za 2018. godinu 1,6% (ranije 1,5%), dok su prognoze inflacije za 2019. godinu nepromijenjene (1,7%).

Deutsche Bank AG je potvrdila ranije špekulacije da će u četvrtom krugu dokapitalizacije od 2010. godine investorima ponuditi 8,5 milijardi USD novih dionica, kao i da će izvršiti reorganizaciju poslova upravljanja aktivom, te reintegraciju odjela za poslove sa stanovništvom.

Po manjim prinosima, Austrija je emitovala desetogodišnje obveznice (0,498%) i obveznice s dospjećem od 17 godina (1,078%), a Njemačka petogodišnje obveznice (-0,45%). Belgija je emitovala tromjesečne (-0,74%) i jednogodišnje (-0,621%), Francuska tromjesečne (-0,733%), šestomjesečne (-0,717%) i jednogodišnje (-0,543%), Holandija šestomjesečne (-0,80%), Italija jednogodišnje (-0,226%), a ESM šestomjesečne (-0,632%) trezorske zapise. Španija je po rekordno niskim prinosima emitovala šestomjesečne (-0,392%) i jednogodišnje (-0,302%) trezorske zapise.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ MAR	18,5	20,7	17,4
2.	GDP – EZ (kvartalno) IV kvartal	0,4%	0,4%	0,4%
3.	Fabričke porudžbine – Njemačka (G/G) JAN	4,3%	-0,8%	8,0%
4.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G) JAN	-0,6%	0,0%	-0,1%
5.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G) JAN	0,4%	-0,4%	0,9%
6.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G) JAN	-	0,0%	0,8%
7.	Industrijska proizvodnja – Španija (G/G) JAN	2,4%	2,5%	2,0%
8.	Radnointenzivna proizvodnja – Francuska (G/G) JAN	0,3%	-1,3%	0,1%
9.	Radnointenzivna proizvodnja – Holandija (G/G) JAN	-	1,5%	5,4%
10.	Trgovinski bilans – Njemačka (u milijardama EUR) JAN	18,0	14,8	18,7
11.	Trgovinski bilans – Francuska (u milijardama EUR) JAN	-3,80	-7,94	-3,57
12.	Bilans budžeta – Belgija (u milijardama EUR) JAN	-	-3,86	-0,61
13.	Stopa inflacije – Holandija FEB	1,7%	1,7%	1,6%
14.	Stopa nezaposlenosti – Italija (kvartalno) IV kvartal	11,7%	11,9%	11,6%

SAD

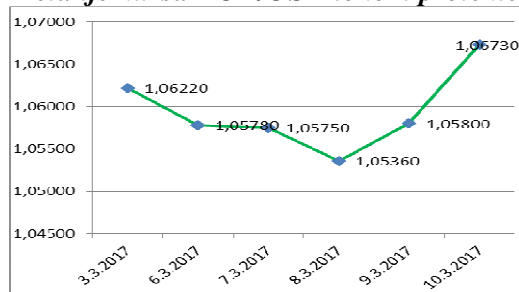
Prinosi američkih obveznica su zabilježili rast tokom protekle sedmice za 4 do 9 baznih poena. Ovo povećanje je podstaknuto očekivanjima da će FOMC na sastanku, koji se održava tokom ove sedmice, donijeti odluku o povećanju referentne kamatne stope za 25 baznih poena, na nivo od 0,75% do 1,0%. Objavljivanje podataka s tržišta rada u petak je pojačalo ova očekivanja, ali je umanjilo očekivanja o bržem tempu rasta ove stope kasnije tokom godine. S obzirom na to da se tokom ove sedmice održava sastanak FOMC-a, FED-ovi zvaničnici su bili suzdržani od davanja izjava o budućnosti monetarne politike ove institucije. Pored iščekivanja rezultata sa sastanka FOMC-a, investitori su tokom protekle sedmice usmjerili pažnju na rezultate sastanka UV ECB-a. Razlike u monetarnim politikama koje primjenjuju FED i ECB su uticale na to da razlika između prinosa desetogodišnjih američkih i njemačkih obveznica iznosi preko 200 baznih poena.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni	
				period	
1.	Stopa nezaposlenosti	FEB	4,7%	4,7%	4,8%
2.	Promjena broja zaposlenih u nefarmerskom sektoru	FEB	200.000	235.00	238.000
3.	Promjena broja zaposlenih u privatnom sektoru	FEB	215.000	227.000	221.000
4.	Promjena broja zaposlenih u prerađivačkom sektoru	FEB	10.000	28.000	11.000
5.	Zarade zaposlenih po jednom radnom satu (G/G)	FEB	2,8%	2,8%	2,6%
6.	Indeks fabričkih porudžbina (M/M)	JAN	1,0%	1,2%	1,3%
7.	Indeks porudžbina trajnih dobara (M/M)	JAN	1,0%	2,0%	-0,9%
8.	Trgovinski bilans (milijardi USD)	JAN	-48,5	-48,5	-44,3
9.	Potrošački krediti (milijardi USD)	JAN	17,25	8,78	14,76
10.	Mjesečno stanje budžeta (milijardi USD)	FEB	-190,0	-192,0	-192,6
11.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	4. MAR	238.000	243.000	223.000

USD je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/USD povećan s nivoa od 1,0622 na nivo od 1,0673.

Graf 2: Kretanje kursa EUR/USD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

Tokom protekle sedmice Zakon o Brexitu, kojim se omogućava formalno povlačenje člana 50 Lisabonskog sporazuma, a koji je bio dostavljen na glasanje Gornjem domu Parlamenta, nije usvojen, nego je zatraženo da se Parlament izjasni o konačnim uslovima povlačenja iz EU, na taj način omogućivši Parlamentu da stavi veto na dogovor s EU. Konačno glasanje, ukoliko bude podržano u Donjem domu, forsiralo bi Vladu da traži najbolji mogući dogovor za Veliku Britaniju.

Ekonomija Velike Britanije će u narednim godinama osjetiti efekte Brexita, nakon inicijalnog perioda elastičnosti, upozorio je ministar finansija Hammond prilikom prezentovanja budžeta tokom protekle sedmice, istakavši da se ekonomija trenutno nalazi na putu rasta od 2% za ovu godinu, što je značajno iznad 1,4%, koliko se očekivalo u novembru 2016. godine. Po objavljivanju budžeta, Hammond se suočio s valom kritika nakon odluke o povećanju poreza za samozaposlene radnike, pri čemu je istakao da su ove mjere bile neophodne kako bi zemlja bila spremna za Brexit. Članovi Konzervativne partije, kojoj pripada i Hammond, kao i brojni lokalni časopisi, optužili su Hammonda da krši obećanja partije iz 2015. godine kojima se tvrdilo da se neće povećavati socijalni doprinosi. Hammond je svoju odluku branio time što je istakao da je ovo prvi korak u rješavanju nepravednog poreskog tretmana između običnih radnika i rastućeg broja samozaposlenih.

Iz rejting agencije S&P je saopšteno da ekonomija Velike Britanije postepeno usporava kako se smanjuje potrošnja domaćinstava, koja je ujedno i glavna poluga rasta. Upozoreno je da se pored usporenja potrošnje usporava i tražnja za kreditima kompanija, što je prvi znak postepenog ekonomskog usporenja. Takođe, istaknuto je da potencijalni rizici Brexita ujedno znače da će BoE održavati kamatne stope niskim duži vremenski period.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Halifax cijene kuća (M/M) FEB	0,4%	0,1%	-1,1%
2.	Industrijska proizvodnja (G/G) JAN	3,2%	3,2%	4,3%
3.	Radnointenzivna proizvodnja (G/G) JAN	2,9%	2,7%	4,2%
4.	Građevinski sektor (G/G) JAN	0,3%	2,0%	2,6%
5.	Trgovinski bilans (u mlrd GBP) JAN	-11,1	-10,8	-10,9
6.	NIESR procjena GDP-a FEB	0,6%	0,6%	0,8%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EUR/GBP je zabilježio rast s nivoa od 0,86318 na nivo od 0,87760, dok je kurs GBP/USD smanjen s nivoa od 1,2291 na nivo od 1,2167.

JAPAN

Bivši ministar ekonomije g. Amari je izjavio da Japan i SAD treba da izbjegavaju pokušaje da se miješaju u međusobne monetarne i fiskalne politike u momentu kada pokrenu bilateralne ekonomske pregovore narednog mjeseca. Amari, koji je vodio pregovore o Transpacifičkom partnerstvu, koji su propali nakon što je predsjednik Trump povukao SAD iz pregovora, istakao je da dvije nacije treba da vode pregovore uzimajući u obzir tržišta u ekspanziji i svijet u cjelini.

Član MPC BoJ gđa Masai je izjavila da BoJ očekuje da će ekonomija Japana krenuti putem umjerene ekspanzije, s obzirom na to da se domaća tražnja oporavlja, te da dobiti od izvoza postaju sve prisutnije. Masai je dodala da će BoJ zadržati izuzetno labave finansijske uslove uz nastojanje dostizanja stabilnog nivoa inflacije od 2%, te da će osigurati prevazilaženje deflacije.

Ekonomisti Bloomberg-a očekuju da će BoJ na sastanku koji se održava u ovoj sedmici monetarnu politiku ostaviti nepromijenjenu. Većina ekonomista očekuje da je BoJ završila sa stimulansima i da će se sada fokusirati na to kako i kada početi s usporavanjem otkupa vrijednosnih papira i povećanja kamatnih stopa.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

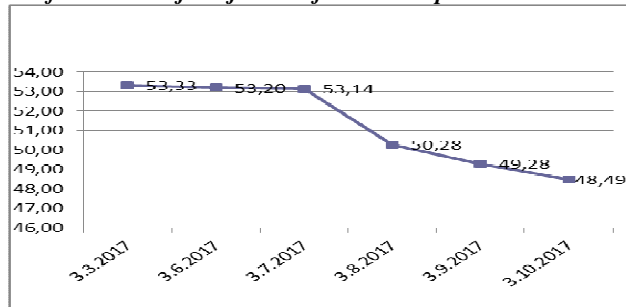
Red. br.	Ekonomski indikator	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Trgovinski bilans (u mlrd JPY) JAN	-800,2	-853,4	806,8
2.	GDP (Q/Q) F IV kvartal	0,4%	0,3%	0,2%
3.	Lična potrošnja u odnosu na GDP (Q/Q) F IV kvartal	0,0%	0,0%	0,0%
4.	Potrošnja kompanija u odnosu na GDP (Q/Q) F IV kvartal	1,7%	2,0%	0,9%
5.	Vodeći indeks P JAN	105,4	105,5	104,9
6.	Koicidirajući indeks P JAN	114,3	114,9	115,6
7.	Monetarni agregat M2 (G/G) FEB	4,2%	4,2%	4,0%
8.	Monetarni agregat M3 (G/G) FEB	3,6%	3,6%	3,5%
9.	Porudžbine mašinskih alata P (G/G) FEB	-	9,1%	3,5%

JPY je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EUR/JPY zabilježio rast s nivoa od 121,13 na nivo od 122,53. JPY je blago deprecirao u odnosu na USD, te je kurs USD/JPY povećan s nivoa od 114,04 na nivo od 114,79.

NAFTA I ZLATO

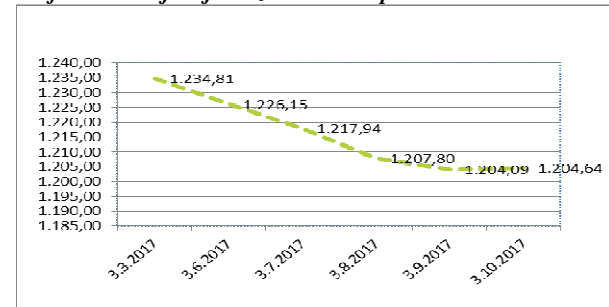
Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 53,33 USD (50,21 EUR). Cijena nafte je tokom protekle sedmice bilježila smanjenje, koje je intenzivirano tokom trgovanja u srijedu i koje je uzrokovano informacijama o povećanju zaliha nafte u SAD-u na nove rekordno visoke nivoe. Zaključno sa 03.03.2017. godine ove rezerve su iznosile 528,39 miliona barela, a njihovo povećanje u toj sedmici od 8,2 miliona barela bilo je više od četiri puta veće od očekivanog (1,97 miliona barela). Ministar za energetiku Saudijske Arabije je tokom protekle sedmice izjavio da je smanjenje obima proizvodnje od strane zemalja članica OPEC-a i drugih zemalja proizvođača nafte, uticalo na smanjenje ponude ovog energenta i povećanje njegove cijene, ali nije naveo to da li će se primjena sporazuma o navedenom nastaviti i u drugoj polovini naredne godine. Kuvajtski ministar za naftu Essam Al-Marzouq je izjavio krajem protekle sedmice da su zemlje članice OPEC-a smanjile obim proizvodnje nafte za 40% više nego što je predviđeno sporazumom, dok su ostale zemlje proizvođači nafte ovaj dogovor ispunile tek u obimu od 50% do 60%. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 48,49 USD (45,43 EUR), što je njen najniži nivo od novembra prošle godine.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Na otvaranju londonske berze u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.234,81 USD (1.162,50 EUR). Tokom protekle sedmice cijena ovog plemenitog metala je nastavila da bilježi smanjenje. Investitori smatraju da je povećanje referentne kamatne stope na ovosedmičnom sastanku FOMC-a izvjesno. Pažnja investitora na tržištu zlata usmjerena je na signale i očekivanja koliko će puta FED tokom ove godine povećati referentnu kamatnu stopu. Iako su prema posljednjim prognozama FED-ovih zvaničnika signalizirana tri povećanja u ovoj godini, sve veći broj analitičara navodi čak četiri povećanja, ukoliko reforme poreskog sistema u SAD-u podstaknu brži rast inflacije. Rast kamatnih stopa na američke obveznice, ali i rast stopa povrata na drugu rizičniju finansijsku aktivu značajno smanjuje tražnju za ovim plemenitim metalom. Osim toga, tražnja za zlatom je prigušena odsustvom jačih inflatornih pritisaka u najjačim svjetskim privredama. U petak su objavljeni podaci s američkog tržišta rada, koji su uticali na jačanje očekivanja da će FOMC tokom ove sedmice povećati referentnu kamatnu stopu. Ipak, kretanje ovih podataka je ublažilo očekivanja da će dalje povećanje kamatnih stopa u SAD-u ići bržim tempom. Na zatvaranju tržišta u petak cijena zlata je iznosila 1.204,64 USD (1.128,68 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.